

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Danielis Huetii Demonstratio Evangelica

Huet, Pierre Daniel

Parisiis, 1679

XIII. Secundum argumentum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-16260

Judeorum. Sic intellexit Hieronymus: nam verba hæc, *ὁ Χριστός ἐστὶν Ἰησοῦς*, sic reddidit: *Et credebatur esse Christus*. Attendit ad sensum Auctoris, verba insuperhabuit. Quæ cum ita sint, minime mirum est dixisse Origenem, & Theodoretum, non eam fuisse probatam à Josepho sententiam, quæ Jesum esse Christum statuit; & Iosephum ipsum Prophetarum de venturo Christo prædicta alteri aptasse.

XIII. Obijciunt præterea plurimos è præcis Christianæ sectæ propugnatoribus tam valido testimonio causam suam numquam esse tutatos; non Iustinum, non Tertullianum, non alios plerosque; non Photium præcipue, qui Iosephi summarium & censuram dedit; non Iosephum ben Gorion, qui Historias suas Judaicas ad Iosephi Matthiæ filii exemplar expressit: quod fecissent utique, si vel cognita ipsis fuisset ista ipsorum, vel pro legitima eam habuissent. Nempe causæ fuerunt docti Judeorum, qui ex pluribus eam libris extriverant jam inde à primis post Iosephum temporibus; cum alia de Jacobi nece, de Johanne Baptista, de Jesu ipso supra memorata testimonia ab iisdem erasa esse vehemens, ut dixi, suspicio sit. Firmat conjecturam nostram Baronii adversus Judeos ex postulatio, à quibus abrafum fuisse scribit hoc Iosephi de Christo Jesu testimonium, in veteri quadam ipsorum membrana, qua Iosephi Historia de Græco in Ebraicam linguam conversa continetur. Hanc Baronii criminationem adversus Judeos cum falsitatis suspectam conjecturis suis facere voluit Casaubonus, parum certe æquum Baronio, spectatae integritatis viro, se præbuit: facti enim erat; non juris controversia; in qua fidem probo viro derogare, qualem fuisse Baronium constat, hominis fuit nimio partium studio abrepti. Atqui vultur hodieque codex ille in Vaticana Bibliotheca, & Baronium absolvit. Firmat quoque nostram conjecturam, cum aliorum, tum præcipue Iustini consimilis adversus Judeos querela, dum proeaces & adulteras manus sacris ipsos Voluminibus intulisse ait, si quando perfidia ipsorum contrarium aliquid occurreret. Adulteratis ergo, & nobili hoc testimonio multatis plerisque Iosephi exemplaribus, fieri aliter non potuit, quam ut quicumque iis uterentur Christiani scriptores, patrocinium causæ suæ haudquaquam ex eo possent aspicere. In ejusmodi fortasse codicem incidit Photius. Quanquam, quod ad ipsum attinet, aliter factum puto: nec enim credibile est ignorasse virum summæ diligentie & doctrinæ, hunc locum in aliis Iosephi codicibus bene multis reperiri. Discere saltem id potuerat ex Eusebio, aliisque rei hujus testibus. Verum in Excerptis suis nullam tam clari testimonii iniecit mentionem, quippe nec totius *ἀρχαιολογίας* Iosephi *Ἐπιστολῆς*, aut epitomen dare instituerat. Legatur Tmema ipsius cccxxxviii: paucula tantum ibi de Herode selecta deprehenduntur. Si Iosephi testimonium de Christo Jesu, idcirco adulterinum esse creditur, quod à Photio prætermisum sit, adulterini quoque habeantur quatuordecim priores libri *ἀρχαιολογίας*, à Photio itidem illic prætermisum. Verum particulam tantum libri hujus delibavit. Itaque non *ἐπιτομή* inscripsit, quæ illuc attulit ex Iosepho, sed *ἐπιτομή*. Atque hanc ipsam *ἐπιτομήν* non ea fide descripsit, ut detrudere quicquam, vel adicere religio ipsi fuerit. Quædam in ea habentur, quæ non extant in Iosepho: cujusmodi hoc est: *ἐστὶν ἡρώδης ἑβραίου, ἀντιπάτρου τοῦ ἰδαμῆος & ἀραβίας (ἀντιπῆρος δ' ὄνομα αὐτοῦ) πατρὸς, ἐφ' ᾧ & Χριστός ὁ θεός ἠμῶν ἐν σαρκὶ τῷ ἡμῶν Ἰησοῦ παρθενικῶς γεννηθέντι μὴ ἔσθ' & γεννῆς ἡρώδης, τῷ πῶ δ' ἀποστόλου ἀμαρτῆ, φονδὸς ἡ πονηρῶν ἠμῶν ζῶντος. Hic est Herodes, Antipatri Idumæi & Arabiæ (Cyprus autem nomen ipsi fuit) filius: sub quo Christus Deus noster pro salute nostri generis virgineo utero editus: adversus quem furore ætus Herodes, aberravit quidem à Domino, plurimorum autem infantium interfector fuit. Si adjudicamus Iosepho, quæcunque non representavit Photius, eidem æquum est adjudicare, quæ Photius exhibuit: ergo & Jesum Deum esse, & Virgine natum, & humani generis Servatorem scripsit Iosephus, & *Ἐπιτομῆς* Herodis meminit, ut pote quæ istuc à Photio commemorentur. Videant ergo Adversarii utrum malint, vel prius hoc Iosephi de Jesu testimonium, vel postremum hoc nobis concedere. De Iosephi Archaeologia jam antè egerat Photius Tmemate lxxvi: at ejus initium ac finem designasse contentus; in reliquis de Iosepho tantum ipso disseruit: proptereane dicemus supposititiam esse omnem Archaeologiam Iosephi, præter finem & initium? Ex Gorionida vero silentio quid homo sanus possit colligere, non intelligo: nam Judæi alicujus satis recentis factum esse absurdam hanc historiam, acute probavit Scaliger adversus Munsterum, eique viri deinceps eruditi complures assensu sunt. Atqui Iosephum Græcum, non accurate interpretari, sed in pauciora contractum popularibus suis exhibere fraudis architecto propositum fuit. Quis autem miretur verpum illum, pro more recentium Judæorum vafrum & versipellem, tam illustrem locum gentiles suos celasse, neque testificatione sua confirmatum ivisse? Itaque existimare possumus duas causas habuisse Gorioniden, quamobrem id testimonium in librum suum non retulerit, studium bre-*

Secundum argumentum.

Baron. ad Ann. Chr. 14. cap. 226.

Casub. ad Ann. Baron. Exercit. 16. ad ann. 54. cap. 221.

Iustin. Dialog. cum Tryph. Euseb. Hist. lib. 4. cap. 18. Hackspan De usu libror. Rabb. cap. 1.

Scalig. Fleuch. Tribur. cap. 4.

vitatis, & partium suarum. Caterum quam parum valeat infiriale argumentum commemorare nihil attinet.

Tertium argumentum.

XIV. Quod cum iis quæ præcedunt, & quæ sequuntur, minus coherere videatur illa *πλειονη*, hinc aliam repudiandâ illius rationem ducunt Adversarii, atque eam quidem levem prorsus, si quid video, & infirmam. Familiare quippe est Historicis disconvenientes & diversas narrationes congerere, prout rerum postulat varietas, nulla quaesita argumentorum commissura. Ni faciant, magna quippe voluptate Lector, magnis historia fraudetur ornamentis, infinitis sese ipse Scriptor angustis impediatur, & in conectendis singulis & aptandis frustra defudet, ac legem præterea pervertat Historia, quæ temporum ordinem, non rerum persequi debet, uti præclare hic à Josepho factum est. Nam quamvis ea, quæ proxime subest, Paulinæ & Decii Mundi historia contigerit ante Christi mortem, quæ narratur in hoc Josephi loco, non minus propterea ordo temporum ab eo servatus est: nec enim mortem tantum Christi, sed vitam etiam, munus, ac res gestas, velut in brevi tabella, complexus est, quam in id tempus conjecit, quo vixisse eum constabat, non vero singula per annos digesta explicare instituit. Quem morem nobilissimos Historicos servasse demonstrat Casaubonus.

Casaub. adv. Baron. Exerc. II. ad Ann. 21. cap. 11.

Quartum argumentum.
Blondell. Epist. ad Arnold.

XV. Ad hæc falsum esse affirmat Blondellus, quod illic legitur, *πολλὰς ἔθνην κὰς ἐπηγάγετο*. Plurimos à gentibus ad se pertraxit: cum ex Ethnicis unam tantum, alteramve mulierem ad suam sectam Jesus Christus traduxerit. Verum id quidem, at totas subinde gentes per Apostolos ad se convertit. Ad suum ergo tempus respexit Josephus, quo maximis jam incrementis Christianum nomen florebat, & Christo jure tribuit, quod per Christum, ac Christi virtutem facere se Apostoli prædicabant.

Quintum argumentum.

XVI. Addit deinde Christianos, ex Gentibus & Judæis promiscue collectos, *φύλον* dici non potuisse. De significatione dictionis, *φύλον*, disputent Grammatici: ego quidem pro certo habeo, *καὶ ἑθνη* sectam Christianorum, *φύλον*, recte dici posse. Præterea quis ab Hellenista Judæo accuratam Græcæ orationis munditiam expectet?

Sextum argumentum.

XVII. Absurdum postremo esse ait, Josephum, cujus in Ethnicorum vanitatem potius, quam in Apostolorum disciplinam animus inclinabat, fatentem inducere, Prophetas prædixisse casus ac gesta Christi Jesu, ac reditum præsertim ad vitam. Verum eodem sensu id dictum est, ac superius illud: *ὁ χριστὸς ἔδειξεν ἡμῖν*. Quod perinde est, ut si dixisset, cum credatur hic esse Christus, prædictiones Prophetarum, quæ genti nostræ Messiam sponponderunt, in eo feruntur exitum habuisse.

Septimum refertur Tanaquilli Fabri Dissertatio super hoc Josephi testimonio de Christo Jesu.

XVIII. Nunc adoriendus mihi est Tanaquillus Faber, popularis meus, vir ingenio florens, dum viveret, & liberalibus disciplinis perpolitus, qui (nec id enim sileri decet) cum ex sanctæ Ecclesiæ Catholice sinu, in quo natus fuerat & educatus, juvenili quadam levitate profugisset, ætate maturior & consilio in eum redire rursus, & agniti errorem ejurare gestiebat, quemadmodum paucis ante obitum annis, pro candore suo, literis ad me datis significavit: verum nimis cunctantem inopina mors oppressit. Is testimonii hujus veritatem & *ρησώματα* epistola bene longa oppugnavit, partim recusis argumentis, quæ jam ab aliis fuerant intentata, & nos proxime retudimus, partim novis excogitatis. Nos singula breviter expendemus. Ac primum observat Sacerdotum genere prognatum fuisse Josephum, additum sectæ Phariseorum, quos præ aliis Christus Jesus sibi incessendos proposuerat, proindeque verisimile non esse laudatum eum esse à Josepho, qui Josephi gregales gravissimis injuriis affecerat. At Phariseus quoque fuit Paulus, & Christianæ quidem legi infensissimus, cui tamen demum paruit: Josephus contra, generis ut voles *ισραηλιτῆς*, & Phariseorum sodalis, Vespasianum tamen capitalem Judaicæ gentis hostem, aut Messiam esse credidit, aut credere se finxit. Styli deinde discrepantiam vir eruditus obtendit: frigidum esse ait, & laxum, hæreret, sudare, balbutire, qui hoc *ἐμβλημα* operi accudit. Felicem Tanaquillum, cui tam emunetas nares largitus est Deus: nobis quidem tam acutis & solertibus esse non licet; nam nihil horum mihi subolere fateor, nec ovum mihi videtur ovo similis, quam *πλειονη* hæc reliquarum Josephi scripturarum similis est. Tum hæc culpata verba: *ἰσθὺς ἡς, Jesus quidam*: quam postremam voculam notare ait vilem, aliquem homuncionem, cum sequentia maximis eum laudibus ornent. Eusebianæ quidem Historiæ codices dictionem, *ἡς*, exhibent; secus vero libri Demonstrationis Evangelicæ; secus ipsa Josephi exemplaria; secus Hieronymus, cujus hæc interpretatio est: *Eodem tempore fuit Jesus vir sapiens*; secus Ildorus Pelusiotæ, & Cedrenus, & Suidas, & Nicephorus. Quocirca expungendam esse voculam hanc ex Historia Eusebii manifestum est. Subest postea apud Josephum: *εἶσα ἂν τῶν ἀνδρῶν λέγειν χρὴ ἢ ἂν ὁ Θεὸς ἐξέσῃαν ἐργῶν ποιῆσαι*. Si modo eum oportet virum dicere: erat enim mirabilium effectus operum. Ad ea sic ratiocinatur Faber: Josephus hominem dici non vult Jesum; Deum